

Hvor går neste studietur ?

Studieturer er viktige, både for næringliv og det offentlige. Gjennom slike reiser får man inspirasjon og lærer hvordan andre løser utfordringene som er ganske like overalt. Samfunnet endrer seg raskt og suksessmodeller blir raskt gårdsdagens modell.

På 80-tallet reiste horder av næringslivsfolk til Japan for å lære den japanske modellen som da så ut til å konkurrere ut Vesten. De siste 20 årene er det ingen som reiser til Japan for å lære og de som var der skjuler dette veldig bra.

På 90-tallet ble det mer anglosaksiske reisemål. Studieturene gikk til Silicon Valley der man lærte om innovasjon og klynger og til den celtiske tigreren Irland som med EU-penger og attraktiv skattepolitikk fikk fart på en av EUs svakeste regioner.

Nå har den irske modellen kokt over og den anglosaksiske modellen er blitt et skjellsord etter finanskrisen.

Kina har lenge vært et yndet reisemål. Ikke pga av samfunnsmodellen håper jeg, men kanskje mer for å skremme oss til å jobbe mer. Alle som kommer hjem fra kinareiser er imponerte og ofte litt redde for konkurransen fra Kina.

På 2000-tallet kom Norden for fullt. Island ledet alle statistikker om innovasjon og entreprenørskap – men finansiell innovasjon kjørte landet i bunn og nå er det bare Europabevegelsen og Nei til EU som reiser dit for å ovetale islendingene til a) bli medlemmer i EU eller b) bli igjen i Eftavarmen.

Danmark ble stort reisemål med sin Flexsecurity-system. Til og med sære franskmenn reiste ditt for å lære – men i krisetiden hører man ikke mye om flexsecurity lenger og det blir spennende og se om begrepet kommer tilbake. Danskene er imidlertid flinke selgere og med FN-toppmøte i København i november posisjonerer de seg nå som det ledende grønne land i verden – med stor suksess og mange studiebesøk.

Så lenge finnene dominerer alle beste-skolesystem-konkuranse (som OECDs PISA-undersøkelse) så kommer lærere og skoleadministratorer fra hele verden til å reise dit, men ikke så mange andre.

Svenskene har alltid sett seg som foregangsland på det meste og i 6 måneder mens de har formannskapet i EU får vi dette tredd over oss på seminar etter seminar i Brussel. Mange blir nok trøtte på dem og styrer sine studieturer tandre steder.

Hvem blir så fremtidens studieturmål i EU ?

Finanskrisen har endret mye. På mange måter ser det ut som om store sentrale land som føderale Tyskland, og sentralstyrte Polen og Frankrike har klart seg bedre enn de tidligere dynamiske landene i periferien av EU og her finner man vitale regioner og nytenkende byer – men eksotisk og engelskspråklige er de ikke.

Pål Jacob Jacobsen

Publisert i Rosenkilden, oktober 2009